

LSS plan

Skurups kommun

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Socialnämnden har tagit initiativet till att denna LSS plan arbetats fram för kommunen. Genom framtagandet av detta dokument är förhoppningen att frågor rörande LSS lyfts fram i ljuset och blir föremål för diskussion både bland politiker och personal.

Att genomföra förbättringar kräver vilja och engagemang. Genom konkreta insatser kan fördomar och negativa attityder motverkas, hinder undanröjas och avgörande steg mot ett mer tillgängligt och därmed öppnare och mer jämlikt samhälle tas.

Alla kommuner ska ha en handikapplan som syftar till att leva upp till FN:s (Förenta nationernas) standardregler. Syftet med reglerna är att säkerställa att funktionshindrade får samma rättigheter som andra medborgare. FN:s standardregler, som innehåller 22 olika regler, består av principiella ståndpunkter om statens ansvar och ger handikappolitiska riktlinjer och förslag till konkreta åtgärder. Utgångspunkten är att alla medborgare är lika värda och därför ska ha samma rättigheter.

Handikapplanen för Skurups kommun, antagna av kommunfullmäktige 2001-10-01, bygger liksom den nationella handikappolitiska planen på FN:s standardregler.

Syfte

- **Fokus på frågor rörande LSS, (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.)**
- **Identifiera förbättringsområden**
- **Handledning och kompassriktning**

Genom att ge LSS ett eget lokalt program vill vi föra insatserna för människor med funktionshinder högre upp på den kommunalpolitiska dagordningen.

Syftet är också att peka på vilka områden som behöver utvecklas i verksamheten för att nå en ökad måluppfyllelse.

Dokumentet skall ses som en handledning och en kompassriktning för arbetet med att göra det möjligt för funktionshindrade att delta fullt ut i samhället

Bakgrund

- **”Historien om hur stödet till människor med funktionshinder har utvecklats i vårt samhälle är till stora delar en historia om suckar. Skulle man samla alla suckar som suckats över oförstående makthavare och fördomsfull omgivning, över okunskap och okänslighet, skulle denna enda jättesuck säga mer än välformulerade politiska manifest under årtionden framöver.”**

Citat ur tidskriften INTRA, nr 3 1998, som utges av Stiftelsen utvecklingsstörda i Fokus

Vad är LSS?

LSS är en rättighetslag där de bärande principerna är

- **Självbestämmande och inflytande**
- **Tillgänglighet**
- **Delaktighet**
- **Kontinuitet och helhetssyn**

Tillkomsten av LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, och kommunaliseringen av omsorgsverksamhet och särskola har medfört att varje enskild kommun bestämmer hur och på vilket sätt stöd, service och undervisning till människor med funktionsnedsättning ska organiseras och utformas.

Införandet av LSS har medfört att det rättsliga skyddet för funktionshindrade är bättre än någonsin men innebär samtidigt inte att dessa rättigheter blivit självklara.

Trots att positionerna flyttats fram är LSS den viktigaste hävstången i strävan efter jämlika levnadsvillkor för personer med omfattande funktionshinder.

LSS börjar gälla den 1 januari 1994 och ersatte då omsorgslagen från 1985 och elevhemslagen för rörelsehindrade från 1965.

För vem gäller lagen

Personkrets 1.

- **Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd**

Personkrets 2.

- **Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom**

Personkrets 3.

- **Med andra varaktiga fysiska och psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.**

1§ inledande bestämmelser

Denna lag innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt ovanstående personer.

Vilka är insatserna?

- **Rådgivning och annat personligt stöd**
- **Personlig assistans**
- **Ledsagarservice**
- **Kontaktperson**
- **Avlösarservice**
- **Korttidsvistelse utanför egna hemmet**
- **Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år**
- **Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar**
- **Bostad med särskild service för vuxna**
- **Daglig verksamhet**

9 § Insatserna för särskilt stöd och särskild service är

rådgivning och annat personligt stöd (§9:1) som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelse för människor med stora och varaktiga funktionshinder (denna insats svarar Region Skåne för)

biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd (§9:2) till skäliga kostnader för sådan assistans, till den del av behovet av ekonomiskt stöd inte täcks av assistansersättning enligt lagen om assistans ersättning (LASS)

Ledsagarservice (9:3) den enskilde skall få hjälp att komma ut bland andra människor för att t.ex. delta i fritidsaktiviteter och kulturlivet.

biträde av kontaktperson (§9:4) för att bryta den enskildes isolering genom samvaro.

Avlösarservice (9:5) i hemmet för att göra det möjligt för anhöriga att kunna utträta sysslor utanför hemmet

Korttidsvistelse (§9:6) utanför det egna hemmet så att den enskilde skall kunna erbjudas miljöombyte och rekreation samt att familjen skall få avlösning.

Korttidstillsyn (§9:7) för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov och studiedagar.

Bostad för barn (§9:8) För barn och ungdomar som trots olika stödåtgärder inte kan bo hos föräldrar.

Bostad med särskild service för vuxna (§9:9) t.ex. gruppboende, serviceboende eller annan särskilt anpassad boende för vuxna.

Daglig verksamhet (§9:10) för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig, ger rätt till en meningsfull sysselsättning genom stimulans, utveckling och gemenskap efter den enskildes önskemål.

10 § Individuell plan

10§ I samband med att insats enligt denna lag beviljas kan den enskilde begära att en individuell plan med beslutande och planerande insatser upprättas i samråd med honom.

I planen ska även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller Region Skåne. Planen ska fortlöpande och minst en gång om året omprövas.

Region Skåne och kommun skall underrätta varandra om upprättade planer.

Individuella planer för den enskilde är en hjälp och ger möjlighet att i planeringen ha en bättre framförhållning då det gäller framtida instanser!

Vision

Organisationen ska genom olika insatser öka möjligheterna till ett självständigt liv för människor med funktionshinder i vår kommun.

- **Genom en effektiv organisation och en tydlig organisationskultur**
- **Ett tydligt ledarskap**
- **Tydliga kvalitetsaspekter**

Organisationens nuläge

Se bilaga 1 – Skurups kommuns LSS-organisation 020918

Organisationens utveckling

- Stärka förutsättningarna för att utveckla en organisationskultur bl.a. genom kompetensutveckling
- Stärka ledarskapet

Kvalitetsaspekter

- Kvalitetskrav på organisationskulturen
- Kvalitetskrav som utmärker rättigheten personlig assistans
- Kvalitetskrav på yrket
- Kvalitetskrav vid rekrytering
  - bl.a. en gemensam grundsyn på verksamheten; omsorg, etik och bemötande och där samverkansarbetet har sin grund i en lärande organisation.
  - t.ex. villkoret för god personlig assistans är en god kontinuitet.
  - ge det en tydlig yrkesidentitet mot utvecklingsstörning som passar de olika verksamhetsenheterna t.ex. fritidsledarkompetens i den dagliga verksamheten eller omvårdnads-/annan lämplig kompetens utifrån den enskildes behov i boende verksamheten.
  - t.ex. tydligare beskrivning av yrkesrollen för att kunna bedöma behov av kompetensutveckling, lönenivå och utvecklingsmöjligheter i yrket – viktiga faktorer som har en koppling till yrkets status.

Mål

- **Uppsatta mål sak vara tydliga, realistiska och utvärderingsbara.**
  1. Tydliga, dvs. det skall inte gå att missuppfatta vad det innehåller.
  2. Realistiskt, dvs. det skall gå att nå.
  3. Utvärderingsbart, vilket innebär att man lätt ska kunna konstatera om man nåt målet eller hur långt man kommit.

Mål hjälper till att fokusera på specifika prestationer som kommer att föra er närmare visionen. Målen ska vara utmanande men realistiska. Målen ska uttryckas i mätbara termer så att man kan veta när man uppnått dem.

Sammanfattningsvis kan man säga att när du leder förändring måste du inspirera andra att tro att de kan förändra saker och motivera den att agera. Betona vikten av ständig förbättring och att en viktig del i att leda organisatoriska förändringar är att sätta mål.

I Skurups kommun finns ett antaget kvalitetssystem som används inom de andra områdena också.

Målsättning

- Verksamheten skall präglas av en helhetssyn
- Öka kompetensen
- Öka personalens känsla av delaktighet och ett utökat ansvarstagande

Mål för den inre organisationen ”mjuk vara”.

Helhetssyn på:

- Människor med funktionshinder
- LSS i en lärande organisation
- Gemensamt synsätt på omvårdnad
- Gemensamt synsätt på etik och bemötande; varje människa med funktionshinder skall omges med värme, respekt och tillit

Kompetensutveckling kring LSS erbjuds politiker som är beslutsfattare i frågor som rör LSS.

Kompetensutveckling bör erbjudas olika personalkategorier, dels för att underlätta rekrytering dels för att höja omvårdnadskompetensen.

Kompetensutvecklingen bör vara planerad och regelbunden och ge konkret kunskap om förhållande som rör den enskilde brukaren samt mer allmän kunskap med anknytning till LSS t.ex. etik, bemötande och kommunikation.

Kompetensutveckling skall ge beredskap för förändringar och främja delaktighet samt uppmuntra kreativitet och nytänkande.

Mål för Skurups kommun 2003-2008

1. Utveckla bostäder för vuxna/särskilt boende

Utveckla bostäder för vuxna/särskilt boende.

Socialnämnde skall verka för att människor med funktionshinder skall kunna delta i samhällets gemenskap och leva som andra. Ju bättre bostäderna och den omgivande miljön fungerar desto större är möjligheterna för människor att kunna bo kvar om funktionshinder inträffar.

Modernt utrustade och ändamålsenliga bostäder liksom god tillgänglighet i den yttre miljön förebygger därför behov av särskilda anpassningar och särskilda boendeformer.

De särskilda boendeformerna skall finnas för grupper som är i behov av detta. Det skall erbjudas variation i boendeutformningen och den enskildes boendekostnad skall vara rimlig.

Mål för Skurups kommun 2003-2008

2. Utveckla daglig verksamhet/DC

Utveckla daglig verksamhet/DC.

§ 9:10

- I yrkesverksam ålder rätt till daglig verksamhet
- Meningsfull sysselsättning
- Individanpassande

Den enskilde skall erbjudas: stimulans, utveckling, meningsfullhet och gemenskap efter den enskildes önskemål.

Den dagliga verksamheten behöver utvecklas till att omfatta två delar:

- 1) en inneverksamhet – som innehåller omvårdnad, gemenskap och lättare legoarbete.
- 2) en uteverksamhet – som innehåller dels självständigt arbete både med och utan handledning från personalen, gemensamma utarbeten tillsammans med personal och mer avancerat legoarbete i egna lokaler.

Handlingsplan

- **Upprätta kompetensutvecklingsplaner för all personal inom LSS**
  - **Arbeta vidare med den framtagna inriktningsmålen**
  - **Uppföljning**

Utveckla handlingsplaner för att nå alla olika mål.

Socialnämndens inriktningsmål (fastställda 1996):

- Människor skall mötas med respekt och lyhördhet med beaktande av var och ens resurser och villkor.
- Nämnden skall verka för en ökad kompetensutveckling hos personalen.
- Nämnden skall verka för en ökad kvalitetssäkring, uppföljning och utvärdering inom verksamhetsområdet.
- Den enskilde skall genom den integrerade organisationen erhålla en god social service i form av stöd, omsorg samt hälso- och sjukvård.
- Vårdtagaren skall möta så få vårdgivare som möjligt.
- Det skall tillskapas möjligheter för individer med funktionshinder och äldre att utnyttja sina egna resurser och ges möjlighet att välja lämplig boendeform.
- Vård och omsorg skall bedrivas utifrån ett brukarperspektiv.

I inriktningsmålen står uttryckligen att **”nämnden skall prioritera öppna dagliga verksamheter”**

Handlingsplan

- **Strategi för att hitta lösningar för att möta det ökade behovet samt kraven på en förändrad verksamhet vad gäller**
  - **Bostäder för vuxna**
  - **Daglig verksamhet**

T.ex. bilda arbetsgrupper där personalen är delaktig i utvecklingsarbetet.

Tidsplaner

- **Identifiera de olika faserna i projektet.**
- **Utnäm en ansvarig representant för varje fas.**
- **Avgör vad som är början, mitten och slutet av varje fas.**

Underlag för handlingsplan för utveckling av bostäder för vuxna/särskilt boende samt utveckling av den dagliga verksamheten är fram tagen av verksamhetschefen och enhetschefen för LSS. Denna bifogas LSS planen som bilaga 2.

Enhetschefen för LSS ansvarar för att det årligen upprättas kompetensutvecklingsplaner för varje anställd.

Vissa delar är redan en pågående process. Planen skall gälla fr.o.m. januari 2003.

Fastställ kostnader

- **Finansiella**
- **Personalmässiga**
- **Tidsrelaterade**

Planen kommer att kosta, både ekonomiskt sett och i form av tid och insatser. Uppskatta kostnaderna så exakt som möjligt och motivera kostnaderna med de fördelar som de kommer att skapa.

Se befintlig budget!

Planera uppföljning

- **Genomföra kvalitetsmätningar kontinuerligt**
  - **Hur är måluppfyllelsen utifrån den enskildes behov?**
  - **Verksamhetens behov?**
  - **Personalens behov?**

Gör en tidsplan för uppföljningsperioder för att kunna spåra viktiga händelser och kontrollera framstegen. Se till att det finns kommunikationsmöjligheter mellan alla som är ansvariga för någon del av planen så att viktiga händelser diskuteras och problemen kan lösas i god tid.

- Använda befintliga kvalitetssystem – uppföljning 1 gång/år.
- Medarbetarsamtal/arbetsplatsträffar är ett forum för personalen.

Avslutning

- LSS verksamheten i Skurup, där medarbetarna är en del i en lärande organisation, ger människor med funktionshinder ett självständigt liv genom
  - Inflytande och delaktighet
  - Kontinuitet och helhetsyn

Avslutning

- **Tillgodosedda kvalitetskrav leder till**
  - **Nöjda enskilda med funktionshinder**
  - **Nöjda medarbetare**
  - **Kostnadseffektiva lösningar**

Den enskilde får, genom inflytande och delaktighet, den omvårdnad den har rätt till och ökar där med möjligheterna till ett självständigt liv.

En tydligare yrkesroll, som gör det lättare att kunna bedöma behov av kompetensutveckling, lön och utvecklingsmöjligheter, öka yrkets status.

Om insatserna är rätt från början undviker man bristande kontinuitet, ny upplärning vilket leder till ökade kostnader och andra negativa konsekvenser.